

Verslag Het Oploscafe Buurtplan bij nood Oostelijke eilanden & Kadijken 12 mei 2026

De vraag

Hoe gaan we in onze buurt om met een noodsituatie, zoals langdurige stroomuitval?

Wat is er al geregeld of aanwezig in de buurt? Wat is nog nodig? En wie vervult welke rol?

De situatie

- De overheid heeft een informatieboekje gestuurd om je als bewoner voor te bereiden op een noodsituatie. Hierin staat een oproep voor het opstellen van een noodplan en de aanschaf van een noodpakket.
- Een aantal buurtbewoners wil zich samen voorbereiden vanuit de overtuiging dat we samen meer kunnen en er voor elkaar willen zijn. Hieruit zijn twee groepen voortgekomen: de voorbereidingsgroep en een bewoners-appgroep Hulp bij nood.
- In de buurt zijn naast bewoners nog veel meer betrokkenen, zoals scholen, horeca, winkels. De gemeente treft ook maatregelen voor elke wijk in A'dam via het programma Weerbaarheid. Nu is nog niet bekend welke voorbereidingen lopen, wie wat al oppakt en wat nog nodig is.

Opzet Oploscafe

- Welkom door Jarcine (toelichten aanwezigheid Frank)
 - Intro op de vraag door Patty
 - Intro op het Oploscafe door Jarcine
 - Informatie over voorbereiding vanuit programma Weerbaarheid door Karin
- 17.00 - 17.20 1^e Ronde - Verkenning
 - Wie ben je en wat is je rol in de buurt?
 - Heb je je al voorbereid op een noodsituatie? Hoe bereid je je voor op een noodsituatie?
- 17.20 - 17.45 2^e Ronde - Beeldvorming
 - Als je dit zo hoort, heb je dan aanvullende gedachten, ideeën of inzichten die gedeeld moeten worden?
- 17.45 - 18.00 3^e Ronde - Hoe verder - wat is de eerstvolgende stap?
 - Dit was een eerste verkenning: samenvatting van wat we opgehaald hebben (Frank/Jarcine)
 - We hoeven nu niet een volledig plan te maken. welke vervolgstap(pen) is nu als eerste nodig? Welke concrete actie(s) spreken we af om vervolg te geven aan vandaag? En wie doet wat? (bijv: ik ga in mijn eigen organisatie na wat er al loopt. Of: we spreken in september nog een keer af in deze samenstelling).

Verslag Oploscafe 12 mei 2026

Aanwezig:

- Hendriekje (Programma Weerbaarheid gemeente Amsterdam)
- Karin (Programma Weerbaarheid gemeente Amsterdam)
- Patty, Tessa, Jarcine, Lex, Jeanette, Sylvia
(allen bewoners en Voorbereidingsgroep Hulp bij nood)
- Gedi (Bewonerscommissie Groot Kattenburg);
- Mandy (Wijkagent Czaar Peterbuurt)
- Jeroen (Hoofd Beveiliging Scheepvaartmuseum)
- Frank (visueel verhelderaar)

Intro

Oplos café – introductie door Jarcine – uitgangspunt: wie gaat waarover, fijn om met betrokken partijen samen te komen. Dat is wat Oploscafé doet – even samen komen en vanuit verschillende perspectieven een vraagstuk bespreken. Vaak een of een paar keer voldoende.

Ook vandaag is dit de opzet: vanuit verschillende rollen zijn we hier om in te gaan op de vraag:
Hoe kunnen we ons goed voorbereiden op een crisis situatie?

We haken aan op wat er vanuit de gemeente al in gang is gezet, en maken graag gebruik van ervaringen elders opgedaan (Nieuwmarktbuurt – de Boomsspijker bijvoorbeeld).

Frank is aanwezig als visueel verhelderaar – hij tekent live mee en dat is zichtbaar op het grote scherm.

Voorstelrondje

Wie ben je en waar ben je zelf al mee bezig?

Jarcine: buurtbewoner Kadijken. Daar in de buurt actief geworden met Oploscafé om voor de daklozen in de buurt een oplossing te zoeken. Nu is ze actief bij dit initiatief betrokken en ze heeft verschillende verbindingen met Gemeente en andere publieke organisaties.

Patty: bewoner, samen met Shadi de initiatiefnemer van dit initiatief, starter van de appgroepen en verzamelen van alle informatie. En zelf al met haar burens in gesprek over wat te doen in geval van nood.

Frank: verhelderaar – artiest en optredens, nu meer luisterend.

Karin: gemeente, Programma Weerbaarheid sinds een jaar. Vertelt later meer daarover.

Sylvia: bewoner Kattenburg, kende Patty al en zo betrokken geraakt via appgroep omdat het onderwerp haar al bezighield. Ook actief bij Buurtcomité Oostelijke Eilanden – dat dit initiatief een warm hart toedraagt.

Mandy: wijkagent Czaar Peterstraat – is door Marc gevraagd hier aan te sluiten. Marc is wijkagent op Wittenburg en Kattenburg. Waar mogelijk denkt Mandy graag mee.

Tessa: bewoner Funenpark – recent aangesloten, kent veel mensen op het Funenpark, zit ook in een VvE – daar speelde ook al de vraag wat te doen bij nood.

Lex: actief in Oostenburg, en bij buurtinitiatief Over de Brug – probeert dit ook mee te faciliteren. Zelf ziet hij dat er veel kleine VvE's zijn (in Oostenburg) die vergaderen in de Buurtkamer, – die wil hij graag aan elkaar verbinden in dat gesprek over wat te doen. Samen met Jarcine is hij ook bondgenoot uit de buurt met de politie/wijkagenten.

Gedi: voorzitter bewonerscommissie Groot Kattenburg; ook in de werkgroep ontwikkeling Marineterrein – o.a. gesprekken met gemeente als defensie als huidige beheerders.

Jeroen: hoofd veiligheidszaken Scheepvaartmuseum – ze hebben scenario's bedacht en ook geoefend, ook met stroomuitval. Ze wisselen veel uit met andere A'damse culturele instellingen. Dat delen van scenario's doen ze nu vooral lokaal, nog niet landelijk, dat wil de landelijke museumvereniging wel graag. Dus daar zijn wel lijntjes, en dat gaat nog gebeuren.

Hendriekje is vanuit programma Weerbaarheid bezig met de ontwikkeling van het Burennoodplan.

Jeanette: buurtbewoner Kattenburg en actief betrokken bij allerlei groepjes en initiatieven in de buurt (waaronder ook het Buurtcomité Oostelijke Eilanden)

Patty vertelt dat de aanleiding lag bij Shadi, die als huisarts stress en zorgen signaleerde. Ook de informatie over het noodpakket riep bij mensen financiële stress op. Daaruit ontstond de vraag hoe we elkaar in de buurt kunnen ondersteunen: wie heeft wat, en wie heeft wat nodig? Het initiatief groeide verder via meerdere brainstormsessies, waarin eerst heel breed is verkend waar het over zou kunnen gaan. Er is een appgroep gestart en er wordt gekeken naar ervaringen elders, zoals in de Nieuwmarktbuurt, Rotterdam en Zweden. Gaandeweg zijn de doelen aangescherpt, met aandacht voor wat mensen zelf kunnen doen en wat nodig is.

De appgroep telt inmiddels 80 betrokken mensen die aangeven: “Als er nood is, wil ik wel helpen.” Daarnaast is er een Googledoc waarin alles wat tot nu toe is bedacht en besproken is, staat verzameld.

Er zijn nu twee hoofdlijnen:

- Wat doe je zelf: ga eens bij je burens langs, bel eens aan.
- Wat is er al, wat gebeurt er al, wat doen organisaties: bijvoorbeeld leren van een pilot met bewoners rondom de Boomsspijker, waar al veel gebeurt en waaruit duidelijk wordt wat bij bewoners ligt en wat niet.

Patty vertelt dat zij zelf al bij haar burens langs is gegaan met vragen als: wat heb je, wat kun je, wat zijn je zorgen? Opvallend is dat degene die het meest hulpbehoevend lijkt, soms het meest zelfvoorzienend blijkt. Tegelijk blijven er praktische zorgen, zoals iemand met een scootmobiel die moeilijk naar beneden komt als de stroom uitvalt. Dat is haar invalshoek en die wil ze blijven volgen. Ze ziet zichzelf vooral als iemand die goed is in data en informatie verzamelen.

Jarcine benadrukt dat iedereen op zijn eigen manier kan meedoen: actief aangehaakt, vooral op de hoogte blijven, of meedenken in een kleiner groepje. Alles mag.

Programma Weerbaarheid van de gemeente

Karin licht toe hoe de gemeente via het Programma Weerbaarheid werkt aan voorbereiding op noodsituaties. Dit programma bestaat nu ongeveer een jaar en gebeurt samen met de veiligheidsregio. De focus ligt op een scenario van 72 uur stroomuitval, omdat zoveel voorzieningen daarvan afhankelijk zijn; daarmee ben je bijvoorbeeld ook beter voorbereid op uitval van internet.

De gemeente werkt met maatschappelijke tafels rond thema's als water, mobiliteit en vervoer, zorg en andere sectoren. Daarbij wordt per tafel gekeken wat er bij 72 uur uitval gebeurt, wat het meest zorgelijk is en hoe de impact zo klein mogelijk kan blijven. Een voorbeeld is de afspraak dat basisscholen open blijven bij stroomuitval overdag, om extra druk op het verkeer te voorkomen. Er komen noodsteunpunten, vanuit de gedachte dat gemeenten dit binnen 4 uur moeten kunnen inrichten. Bewoners kunnen daar straks terecht met vragen. Voor de Oostelijke Eilanden komt waarschijnlijk ook zo'n noodsteunpunt, als onderdeel van een voorziening per circa 10.000 inwoners. Er lopen al pilots in de Boomsspijker en Nieuw-West om te leren hoe dit werkt, bijvoorbeeld met een aggregaat. In oktober volgt een oefening met figuranten, waarna begin 2027 opschaling mogelijk moet zijn.

Naast deze praktische voorbereiding zet de gemeente ook in op risicocommunicatie: mensen bewust maken van de kans op dit soort situaties en hen stimuleren om zelf een plan te maken. Tegelijk wordt gewerkt aan een burennoodplan, omdat hulpdiensten niet alles kunnen oplossen. Denk aan vastzittende liften of mensen die thuis afhankelijk zijn van apparatuur.

Het burennoodplan is een formulier waarmee burens afspraken kunnen maken over:

- Wie welke bruikbare vaardigheden heeft, zoals bhv, ehbo of technische kennis.
- Van wie bekend is dat die hulp nodig kan hebben.
- Hoe burens met elkaar communiceren, zowel als mobiel contact nog werkt als wanneer dat uitvalt.

Open gesprek

Is dan straks bekend waar speciale zorgvraag zit?

Dat wordt centraal in kaart gebracht, maar daarnaast ook van belang dat we in de buurt als goede burens voor elkaar zijn. Gemeente & partners kunnen dat nooit helemaal in kaart brengen. Dus het is belangrijk dat mensen dat in de buurt van elkaar weten. Sociale netwerken in de buurt zijn heel waardevol voor van alles, niet alleen bij nood.

Naast noodsteunpunt – in de wijk – zijn er coördinatiepunten georganiseerd door veiligheidsregio. Deze fungeren als verbindingpunt tussen noodsteunpunten en de hulpdiensten (vanuit de kazernes). Er wordt druk gewerkt aan communicatielijnen zodat daar wel nog steeds gecommuniceerd kan worden. Er is een pilot met zenders – mesh – met bluetooth verbindingen tussen telefoons zodat je wel korte berichten kan versturen (de Waag ontwikkelt dit mee).

Wat heel belangrijk is, is dat bewoners weten: Wat doet het nu wel en wat niet? Water bijvoorbeeld? Is het nu wel of niet nodig om jerrycans water in je berging te zetten? Komt het water bij stroomuitval wel of niet tot 3 hoog? (antwoord: Ja, tot 3 hoog. Waternet zal 14 dagen lang blijven voorzien.) Maar dus: hoe zit het met de basisvoorzieningen (riool)?

Daar wordt wel aan gewerkt, de gemeente maakt samen met de veiligheidsregio een handleiding.

Heeft de gemeente daarmee ook in kaart gebracht voor bewoners wat er niet geregeld wordt/is?

Karin: burennoodplan: in kaart brengen kwetsbare mensen, mensen die kunnen helpen.
Burennoodplan van Jara – dat is wat we hier bieden.

Waarom water in voorraad – als de voorziening door blijft gaan? Goeie vraag, voor als het langer duurt? Werkt het gas nog? Nee, niet als het uit de muur komt. Zonder elektriciteit ook geen gasvoorziening. Dus gasfornuis en verwarming doet het dan ook niet. Dit soort dingen zijn wel belangrijk. Buiten in openbare ruimte kun je met campinggas koken (en BBQ-en). Brandweer ziet risico's bij opslag gastankjes.

Idee: doorloop van een normale dag met activiteiten in en om je huis – wat kan dan nog wel en wat niet?

Er zijn noodaggregaten voor meest kritieke processen en voor de noodsteunpunten. Maar daar heb je in de buurt niet zoveel aan.

Zonnepanelen: de omvormers doen het niet, er bestaat wel een soort schakelaar – waarmee dat wel kan, maar dat is uitzondering, in de meeste gevallen kan dit niet.

Rondje

- Sylvia: goed om concreter in kaart te brengen wat bij een noodsituatie nog wél en niet werkt. Idee: een normale dag doorlopen en zien wat dan nog kan in en om het huis.
- Mandy: politie moet duidelijk maken dat mensen niet zomaar 112 moeten bellen, zodat de lijn vrij blijft voor wie echt hulp nodig heeft. Er is aansturing vanuit het operationeel centrum, en als wijkagent wil ze zichtbaar zijn in de buurt en aansluiten bij het noodsteunpunt. De politie heeft ook noodscenario's, maar de precieze inhoud kent ze niet.
- Tessa: wil als bewoner weten wat het systeem wel en niet doet, en wat je van bewoners kunt vragen. Het is niet realistisch om van iedereen uitgebreide lijsten te laten invullen.
- Karin: die informatie komt er nog aan.
- Lex: VvE's hebben draaiboeken nodig waarin fysieke, technische en mentale vragen terugkomen. Het mentale aspect is belangrijk: veel mensen voelen zich nu al onveilig, en vertrouwen in elkaar en in deels werkende voorzieningen is cruciaal.
- Mandy: zomer en winter maken veel uit, bijvoorbeeld door de duisternis al vroeg in de middag.

- Gedi: vraagt of buitendeuren nog werken bij stroomuitval en benadrukt dat duidelijke informatie heel belangrijk is. Een concept-buurtplan moet nog eens rondgaan zodat de buurt er kritisch naar kan kijken.
- Jeroen: het museum heeft geen noodaggregaat, maar kan de eerste 4 à 5 uur wel een veiligheidsplan uitvoeren. Daarna is het doel iedereen snel het gebouw uit te krijgen, terwijl de kunst veilig blijft. Het gebouw gaat bij stroomuitval vooral op slot.
- Hendriekje: goed om feedback mee te nemen in het buurnoodplan
- Jeanette: is zelf ook spullen aan het verzamelen, zoals kaarsen, batterijen en opladers, maar die moeten wel regelmatig worden gecontroleerd en opgeladen.
- Jarcine: noemt het Entrepotdok als voorbeeld met veel woningen, liften en parkeergarages. Er is behoefte aan een vaste ontmoetingsplek en aan afspraken over waar mensen heen gaan als er iets gebeurt.
- Gedi: vindt het heel belangrijk dat je weet hoe je een lift handmatig opent.
- Patty: veel mensen werken buiten de buurt; de vraag is hoe iedereen dan thuis komt.
- Tessa: wijst namens de VvE op zorgen over mensen die vast komen te zitten in de lift en WIBO-bewoners die afhankelijk zijn van apparatuur.
- Karin: zodra de tafels klaar zijn, worden de besluiten en informatie via de website gedeeld
- Frank: vat samen dat het vooral gaat om de kaders en om wat er aan materialen nodig is. Er is al veel aanwezig: een appgroep, een Googledoc en verschillende scenario's. Frank ziet dat er nog veel wordt uitgedacht en uitgeprobeerd, en dat er behoefte is aan een handreiking met aandacht voor communicatie, ontmoetingsplekken, netwerken en oog voor zowel kwetsbare mensen als talenten.

Hoe gaan we verder?

- Goed om dit voort te zetten, ook bij andere scenario's dan alleen stroomuitval; de rol van het Scheepvaartmuseum is dan ook anders.
- Eens per drie maanden samen te komen, met betrokkenen zoals deze keer.
- Het buurnoodplan en het document met concrete effecten worden gedeeld, zodat mensen erop kunnen reageren, ermee kunnen oefenen en feedback kunnen geven (Het plan is bedoeld voor kleinschalig gebruik, met directe burens, en wordt gedeeld via gebiedsmakelaars, welzijnsorganisaties en online)
- Een spel spelen met bewoners op de Burendag: laagdrempelige manier om kennis te maken met Hulp bij Nood (kan op basis van Buurnoodplan of dat spel uit Rotterdam)
- Iets visueel te maken, zoals praatplaten met onderwerpen die voor iedereen herkenbaar zijn.
- Hoe burens bereiken die niet online zijn (informele netwerken; zoals voorzorgcirkels voor 70-plussers, waar mensen op een andere manier al met dit onderwerp bezig zijn).
- Aansluiten bij wat mensen in de wijk waardevol vinden, als haakje voor gesprekken met bewoners. Burendag is daarbij een goed voorbeeld.
- Uitzoeken hoe het zit met de liften en welke rol woningcorporaties en VvE's daarin hebben.

Eerstvolgende bijeenkomst

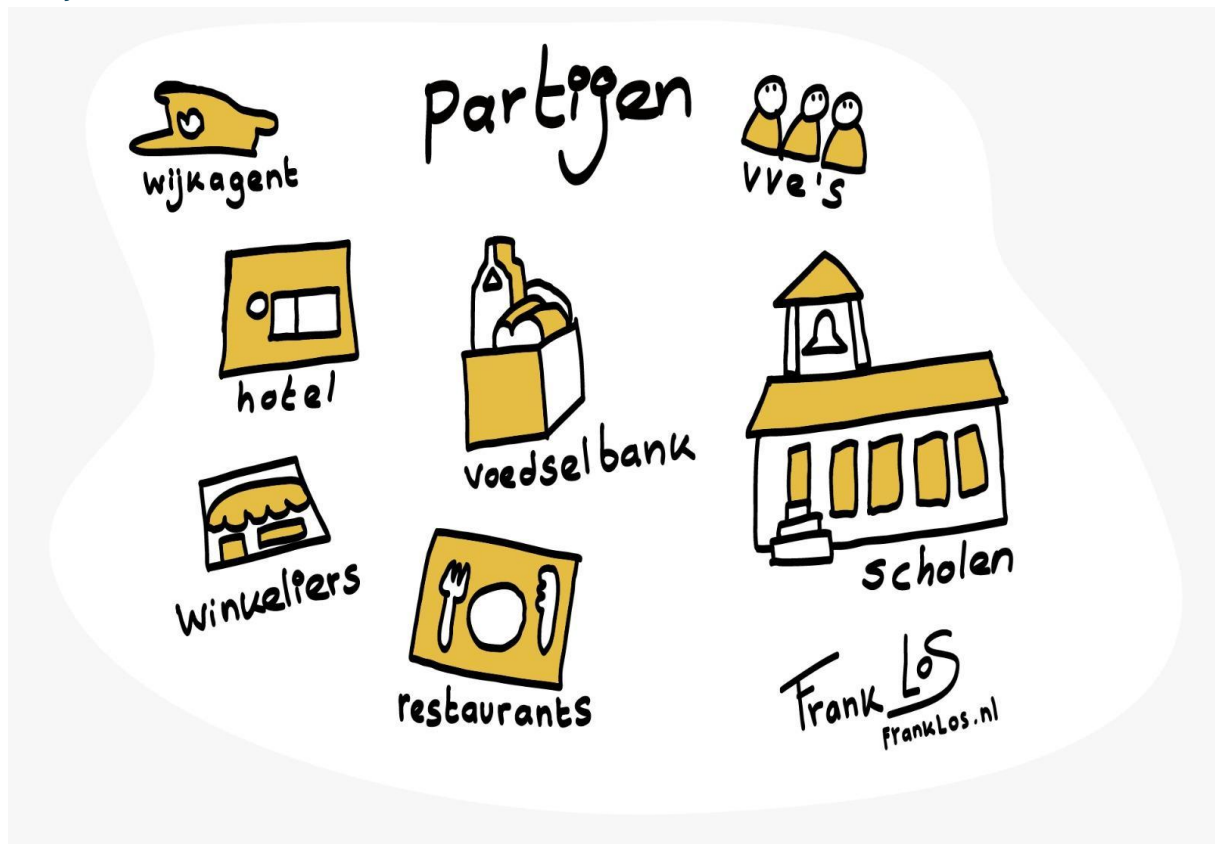
Oploscafé op woensdagavond 25 juni in de Witte Boei met buurtbewoners en deelnemers van de grote appgroep met vraag:

Hoe gaan we in onze buurt om met een noodsituatie, zoals langdurige stroomuitval?

Wat is er al geregeld of aanwezig in de buurt?

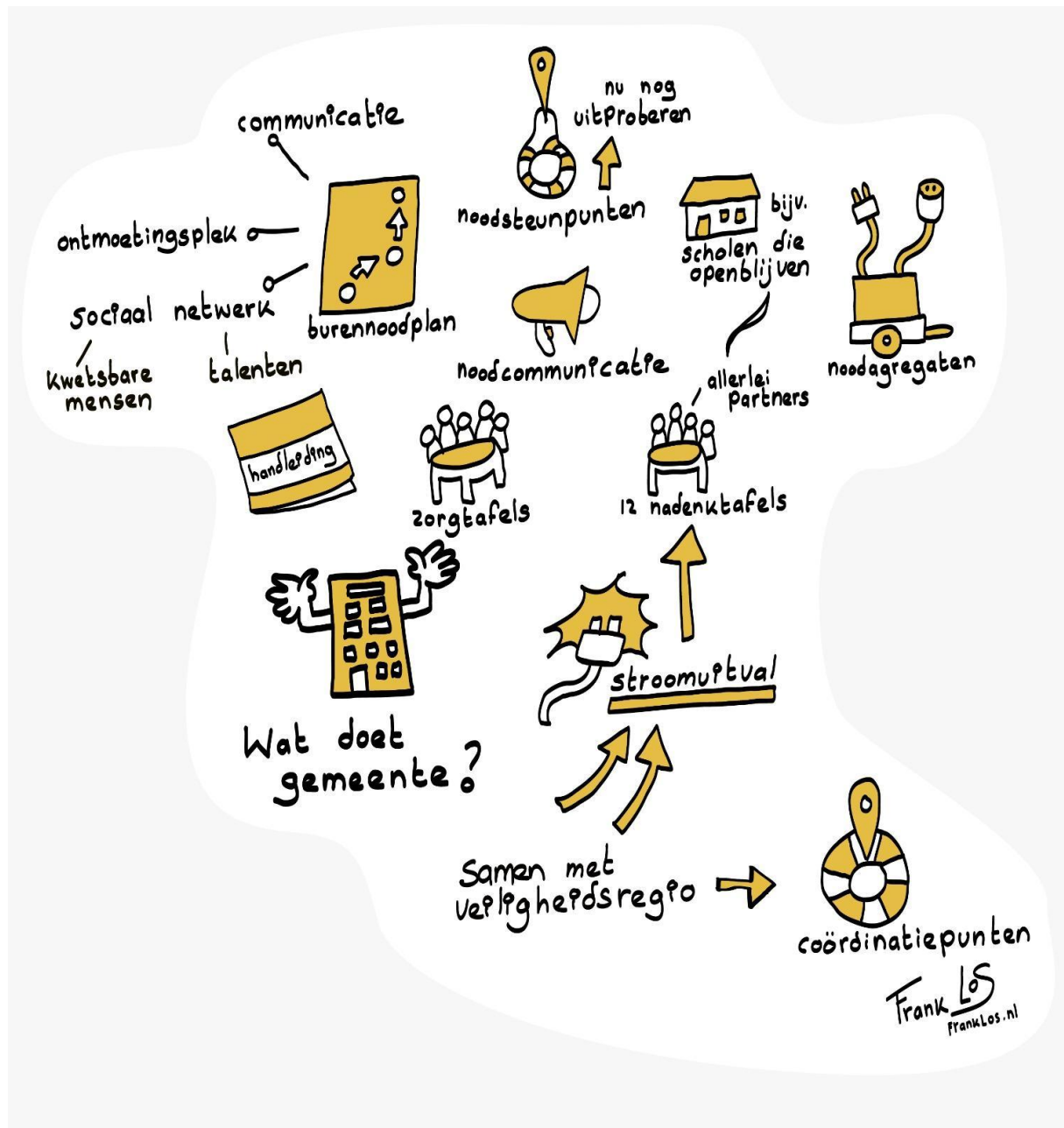
Wat is nog nodig? En wie wil wat doen?

Partijen

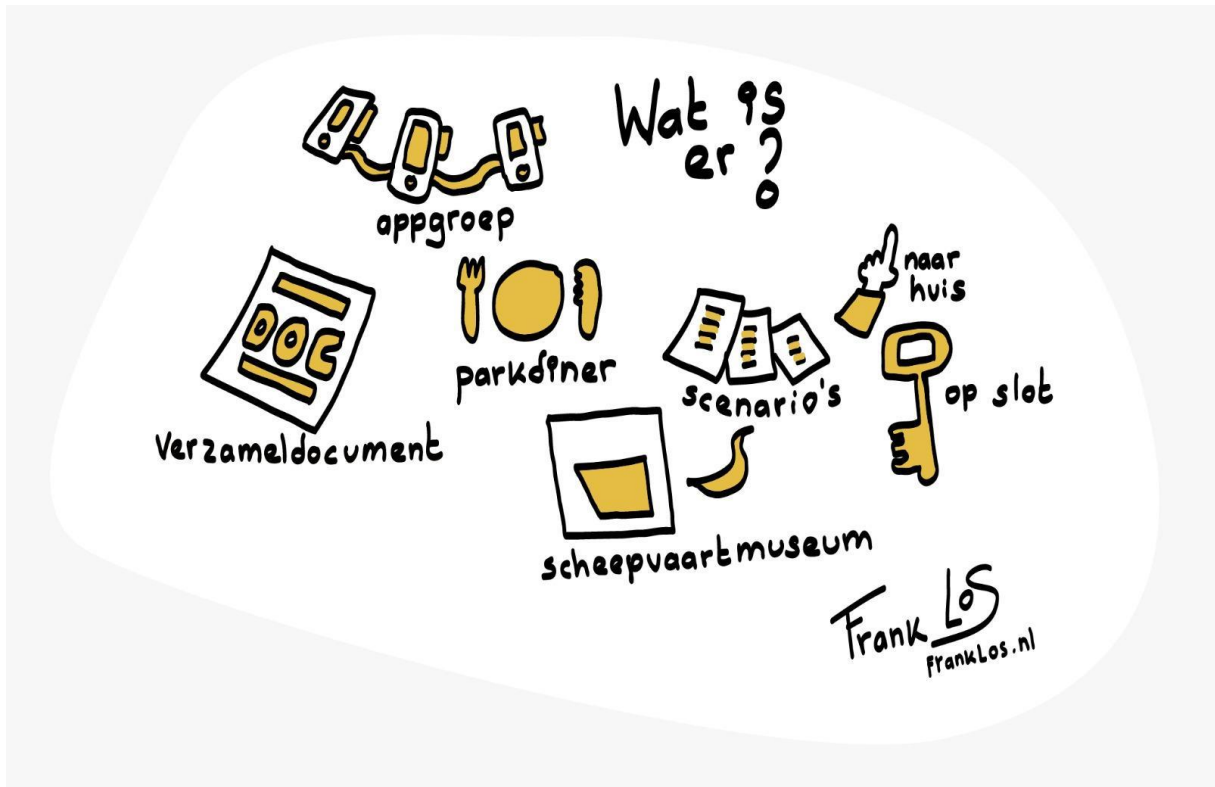

Zorgen

Wat is er

Materiaal

